

Kasvetaan ja opitaan yhdessä! Kansainvälisyyskasvatuksella vastuullisia valintoja ja kulttuurista lukutaitoa -hankkeen kirjavinkkauksia

Espoon kirjaston asiantunteva henkilökunta on koonnut oheisen kirjalistan oppilaiden lukutaidon sekä kulttuurisen tuntemuksen kehittämiseksi.

Listalta löytyy niin helppolukuisia kirjoja kuin selkokirjoja, koottuja sananlaskuja, satuja ja kansantarinoita sekä nuortenkirjoja esimerkiksi Aasian, Afrikan ja Lähi-idän alueelta eli muualtakin kuin teollisuusmaista. Lisäksi listalla on ideoita mitä muita kuin vain suomenkielisiä kirjoja voi hankkia, mikäli koulussa on opiskelijoita eri kieli- ja kulttuurialueilta. Listalla on myös tietokirjoja yleistiedon, monikulttuurisuuden, luonnontieteiden ja historian saralle.

Meritorin kouluun on jo hankittu iso osa näistä kirjoista kerryttämään kokemusta oppilaiden vastaanottamisesta sekä hyödyntämisestä esimerkiksi maantiedon opetuksessa.

Lisäksi kirjastot.fi on koottu [aineistovinkkejä monikieliseen kirjallisuuteen](#) , josta löytyy lisää ideoita.

Toivottavasti tästä vinkkilistasta on apua koulukirjastojen kehittämisessä niin ideoiden kuin teemojen osalta.

Helppolukuiset kirjat

- Lukupalat-sarja
- Kirjakärpänen-sarja
- Tietopalat-sarja
- Uskomatonta!-sarja
- Eeli&Omar -sarja
- Mestarietsivä Peppunen -sarja
- Pet Agents. Lemmikkifrendit
- National Geographic kids -helppolukuinen tietokirjasarja (Luen itse)
- Tolvanen: Jademiekan arvoitus / Puunaamioiden kirous / Kultaisen tikarin salaisuus

Selkokirjat

- Hurme: Kiepaus
- Kolu: Me Rosvolat
- Häntä jäässä ja muita juttuja
- Noronen: Supermarsu palaa tulevaisuuteen
- Noronen: Supermarsu lentää Intiaan
- Allen: Kim, Leon ja taivasmatka Afrikkaan
- Mäkipää: Masi Tulppa : pääsy kielletty!
- Parvela: Maukka ja Väykkä
- Vuorikuru: Titanic : maailman suurin laiva
- Nopola: Heinähattu, Vilttitossu ja ärhäkkä koululainen
- Baum: Ihmemaan Oz
- Carroll: Liisa Ihmemaassa
- Carroll: Liisa Peilimaassa
- Barrie: Peter pan
- Diab: Aladdin ja taikalamppu
- Collodi: Pinokkio
- Saint-Exupéry: Pikku prinssi
- Jansson: Muumipeikko ja pyrstötähti
- Jansson: Vaarallinen juhannus
- Grahame: Kaislikossa suhisee
- Verne: Sukelluslaivalla maailman ympäri
- Verne: Maailman ympäri 80 päivässä
- Kipling: Viidakkopoika
- Stevenson: Aarresaari

- Montgomery: Annan nuoruusvuodet

Koottuja sananlaskuja, satuja ja kansantarinoita sekä nuortenkirjoja esimerkiksi Aasian, Afrikan ja Lähi-idän alueelta eli muualtakin kuin kehittyneistä maista

- Korolainen: Sara ja kadonneet sateet

- Kirwa: Amani-aasi -kirjat

- Onditi: Sarah, Afrikan laulujen lapsi / Sarah, African child of a thousand songs

- Aidoo: Anansi tekee revontulet

- Wartie: Tinga ja ystävät jäätikön luona

- Ts. John: Valkoinen kirahvi / Delfiinien laulu / Viimeinen leopardi / Elefantin tarina

- Steen: Senttu ja seikkailu Mumbaissa

- Lupton: Tarinatie : tarinoita silmälle ja korvalle

- Maaginen kirja : seikkailuja, satuja ja myyttejä maailman kaikilta kolkilta

- Afganistanilaisia sananlaskuja koululaisten kuvittamina

- Scheffler: Aikainen lintu nappaa madon : sananlaskuja läheltä ja kaukaa

- Maailman taruaarteet -tarinakokoelmat

- Parland: Kun kuu nauroi : ja muita maassamme kerrottuja satuja

- Kettujen ja susien seikkailut : kurdisatuja

- Taruja läheltä ja kaukaa (kirjastossa aikuisten osastolla, emme osaa sanoa tarkemmin sisällöstä)

- Kuinka krokotiili kadotti kielensä / Tiina Lehtoranta, Lauri Otonkoski ; kuvitus: Anna Helminen

- Mennään jo naapuriin / kirjoittanut Riina Katajavuori ; kuvittanut Salla Savolainen.

Nuortenkirjat

- Mankell: Tulen salaisuus / Tulen arvoitus / Tulen raivo

- Rannela: Goa, Ganesha ja minä

- Stoltz: Valoisia öitä

Monikieliset kirjat (esim. venäjä, arabia, somali, kurdi, farsi/dari)

- Kuinka krokotiili kadotti kielensä / Tiina Lehtoranta, Lauri Otonkoski ; kuvitus: Anna Helminen

- Nuket ilman rajoja : nuket maailman eri kulttuureista kertovat satujaan sinulle suomeksi ja omilla äidinkiellään / Jan-Henrik Johansson

- Satu ystävältä / toimittanut Anna Liisa Salmela (satuja eri maista suomeksi ja alkukielellä)

Arabia (kaikkia näitä löytyy myös suomennettuna, ellei toisin mainita)

https://haku.helmet.fi/iii/encore/search/C_S%28lastenkirjallisuus%29%20%3Aara_O-date_U_X0?lang=fin&suite=cobalt

- Lise Adbåge: Dom som bestämmer (**ei ole suomennettu**)

- Helena Bross: Eka B -sarja. Ensimmäinen osa: Starkast i klassen (arabiska). Suomenkielisiä ei saa enää ostettua uutena, mutta niitä saa vielä lainattua kirjastosta.

- Helena Bross: Simskolan (arabisk - engelsk), I can tie my shoe! (arabiska och engelska), Låshunden (arabiska och svenska), En knut till slut (arabiska), Passa lillasyster (arabiska och svenska), Spela kula (arabiska), Simskolan (arabisk - engelsk)

- Lewis Carroll: Alis fi bilad al-ajaib (Liisa Ihmemaassa)

- Roald Dahl: Matilda (arabia), Eakif al eimlaq al kabir allatif, Tsharli wa-masna al-shukulatah

- Maria Frensborg: Pelle Svanslös skola. Sjukdomar, virus och att tvätta händerna (arabiska)

- Marita Hauhia: Emman ja Eetun yllätyslöytö

- Tove Jansson: Muumi-kirjat

- Anneli Kanto: Vilma Virtanen ja uimataito (arabia)

- Jeff Kinney: Neropatin päiväkirja -sarja

- Rose Lagercrantz: Dunne-sarja. Ensimmäinen osa: Mitt lyckliga liv (arabiska), Lycklig den

som Dunne får (arabiska)

- Jens Lapidus: Konstkuppen (arabiska), Juvelkuppen (arabiska)
- Astrid Lindgren: Emil i Lönneberga (arabiska), Än lever Emil i Lönneberga (arabiska), Lillebror och Karlsson på taket (arabiska), Visst kan Lotta cykla? (arabiska), Lotta på Bråkmakargatan (arabiska)
- Magnus Ljunggren: Taih fi al-ghabah al-muzlimah (Seikkailu metsässä), Sari'an 'alá sahwat al-jawad (Hurja laukka), al-Gishsh al-kabir (Suuri huijaus)
- Sinikka Nopola: Nagi wa Nilali (Risto Räppääjä ja Nuudelipää)
- Tiina Nopola: Sarah tusajjil hadafan (Siiri tekee maalin)
- Sven Nordqvist: Viiru ja Pesonen -sarja
- R J Palacio: Wonder (arabia), Auggie and Me (arabia)
- Pasi Pitkänen: Musabaqat al wuhush (Hirviöturnajaiset)
- J. K. Rowling: Harry Potter -sarja (ei tietoa kirjojen saatavuudesta)
- Sagasagor. Fiffiga kroppen och finurliga knoppen (arabiska)
- Jo Salmson: Tam-sarja. Ensimmäinen osa: Tam tiggarpojken (arabiska) Suomenkielisiä ei saa enää ostettua uutena, mutta niitä saa vielä lainattua kirjastosta.
- David Sundin: Boken som VERKLIGEN inte ville bli läst (arabiska)
- Josefine Sundström: Fiffiga kroppen och finurliga knoppen - saga och fakta (arabiska)
- Katri Tapola: Linnun neljä laulua, arabiankieliset käännökset: Aya Chalabee
- Katri Tapola: Siinä sinä olet, arabiankieliset käännökset: Aya Chalabee
- Martin Widmark: Lasse-Maijan etsivätoimisto -sarja (LasseMajas, mysteriet)
- Jujja Wieslander: Mimmi Lehmä -sarja (Mamma Mu, Mama Muu)
- Elias Våhlund: Handbok för superhjältar -sarja (Käsikirja supersankareille)

Kurdi (kaikkia näitä löytyy myös suomennettuna, ellei toisin mainita)

https://haku.helmet.fi/iii/encore/search/C__S%28lastenkirjallisuus%29%20%3Akur_O-date_U_X0?lang=fin&suite=cobalt

- Gunilla Bergström: Mikko Mallikas -kirjat
- Astrid Lindgrenin kirjat

-Jukka Wieslander: Mimmi Lehmä -kirjat

Persia (kaikkia näitä löytyy myös suomennettuna, ellei toisin mainita)

https://haku.helmet.fi/iii/encore/search/C_S%28lastenkirjallisuus%29%20%3Aper_O-date_U_X0?lang=fin&suite=cobalt

-Lise Adbåge: Dom som bestämmer (**ei ole suomennettu**)

-Gunilla Bergström: Mikko Mallikas -kirjat

-Aaron Blabey: Bad Guys-sarjakuva (Hurjajengi)

-Anna James: Tilly and the bookwanderers (Tilly ja kirjamatkaajat)

-Tove Jansson: Muumit

-Siri Kolu: Me Rosvolat

-Astrid Lindgrenin kirjat

-Timo Parvela: Ella-kirjat

-J. K. Rowling: Harry Potter -kirjat

-Martin Widmark: Lasse-Maijan etsivätoimisto -sarjaa (LasseMajas, Lasah va Maya)

Dari (kaikkia näitä löytyy myös suomennettuna, ellei toisin mainita)

https://haku.helmet.fi/iii/encore/search/C_S%28lastenkirjallisuus%29%20%3Adpe_O-date_U_X0?lang=fin&suite=cobalt

-Lise Adbåge: Dom som bestämmer (**ei ole suomennettu**)

-Gunilla Bergström: Mikko Mallikas -kirjat

Somali (kaikkia näitä löytyy myös suomennettuna, ellei toisin mainita)

https://haku.helmet.fi/iii/encore/search/C_S%28lastenkirjallisuus%29%20%3Asom_O-date_U_X0?lang=fin&suite=cobalt

-Lise Adbåge: Dom som bestämmer (**ei ole suomennettu**)

-Helena Bross: Eka B -sarja. Ka ugu xoogga weyn fasalka, Saaxiibbadii sirta ahaa. (Suomenkielisiä ei saa enää ostettua uutena, mutta niitä saa vielä lainattua kirjastosta.)

-Helena Bross: Eeli ja Omar -sarjaa. Eyga akhriska / Lëshunden, I laali walaashaada yar / Passa lillasyster, Simskolan / Dugsiga dabbaasha,

- Maria Frensborg: Pelle Svanslös skola. Sjukdomar, virus och att tvätta händerna / Iskuulka Pelle Svanslös. Cudurro, fayras iyo in gacmaha la dhaq
- Katarina Genar: Eygii reer aakhiraadka ahaa, Heestii reer aakhiraadka ahayd (**ei ole suomennettu**)
- Lin Hallberg: Naadiga bakaylaha, Cod baa ka dhawaaqaya kiishka (**ei ole suomennettu**)
- Jens Hansegård: Khasnadihii adduunkee dhumay, Goobaha dhulka hoostiisa ku yaalla ee adduunka (**ei ole suomennettu**)
- Rose Lagercrantz: Dunne-sarjaa. Farxaddii noloshayda, Riyaaqii qalbigayga
- Tuula Peren kuvakirjat
- Jo Salmson: May ahayn qaladkayga (**ei ole suomennettu**)
- Josefine Sundström: Saagan seikkailut -sarjaa (Sagasagor) Sheekaxariirooyinka Saga. Jir caafimaadqaba iyo maskax fayow, Sheekaxariirooyinka Saga. Jir caafimaadqaba iyo maskax fayow
- Martin Widmark: Lasse-Maijan etsivätoimisto -sarjaa (LasseMajas, LaaseMaaya): Mucjisadii hudheelka, Mucjisadii dheemmanta
- Jukka Wieslander: Mimmi Lehmä -sarja (Mamma Mu). Esim. Hooyo Muu waxay ku ciyaaraysaa taraarax
- Matka eläintarhaan finnish-somali bilingual edition / Mohammed Umar
- Samad Metsassa - finnish-somali bilingual edition / Mohammed Umar
- Samad Autiomaassa - finnish-somali bilingual edition / Mohammed Umar

Venäjä (kaikkia näitä löytyy myös suomennettuna, ellei toisin mainita)

https://haku.helmet.fi/iii/encore/search/C_S%28lastenkirjallisuus%29%20%3Arus_O-date_U_X0?lang=fin&suite=cobalt

- Magdalena Hai: Лавка кошмаров (Painajaispuoti-sarja)
- Aino Havukainen: Тату и Пату (Tatu ja Patu -sarja)
- Erin Hunter: Коты-Воители (Warriors/Warrior Cats, Soturikissat -sarja) Ensimmäinen osa: Стань диким!
- Муми Мумми-kirjoja (näitä löytyy useilta eri tekijöiltä, ei pelkästään Tove Jansson)
- Riina ja Sami Kaarla: Агентство "Пушистик". Кэт и Ти-бот (Pet Agents -sarja)

Ensimmäinen osa: Ти-бот летит на помощь! (Täältä tullaan, lemmikit!)

-Jeff Kinney: Дневник слабака (Diary of a wimpy kid, Neropatin päiväkirja -sarja)

-Siri Kolu: Разбойниковы (Me Rosvolat -sarja) Ensimmäinen osa: Мы - Разбойниковы

-Meri ja Aleksis Korpela: Путешествие полевого мышонка, Ореховое потрясение (Peloton Peltoshiiri -sarja)

-Mauri Kunnaksen kirjat

-Noora Kunnas: Бабушка Агата и её волшебные приключения (Salmanterin Terttu ja minimerirosvot -sarja) Ensimmäinen osa: Побег садовых гномов

-Rose Lagercrantz: Дюнне (Dunne-sarja) Ensimmäinen osa: Моя счастливая жизнь

-Astrid Lingrenin kirjat

-Sinikka Norola: Соломенная Шапочка и Войлочная Тапочка (Heinähattu ja Vilttitossu)

-Timo Parvela: Элла (Ella-sarja)

-Timo Parvela: Мявка и Тявка (Maukka ja Väykkä -sarja)

-Tuula Peren kuvakirjat

-Anja Portin: Радио Попова (Radio Popov)

-Rick Riordan: Перси Джексон - Люди против магов (Percy Jackson-sarja) Ensimmäinen osa: Перси Джексон и похититель молний

-J. K. Rowling: Гарри Поттер (Harry Potter -sarja), Икабог (Ikkabog), Рождественский Поросёнок (Jouluposso)

-Thomas Taylor: (The legends of Eerie-on-sea, Aaveranta-sarja) Ensimmäinen osa: Зломандр (Malamander, Malamanteri)

-Tuutikki Tolonen: Агнес и тайный ключ : повесть (Agnes ja unien avain)

-Tuutikki Tolonen: Бука : все истории о чудовищной няне (Koko Mörkövahti-trilogia yksissä kansissa)

-Heidi Viherjuuri: Хилья (Hilja-sarja)

Tietokirjat

Yleisteokset

- Mills: Pienen koululaisen kirja : maapallo
- Leppälä: ZoneVD kiehtovan tiedon jäljillä / uskomattoman tiedon jäljillä / pelottavan tiedon jäljillä
- Oldham: Tietojätti uteliaille
- Pääskysaari: Hetki ennen kuin maailma muuttui
- Wilsher: Uskomaton tietokirja
- Ovaskainen: Koululaisen tietokirja

Luonnontiede

- Hall: 100 asiaa maapallon pelastamisesta
- Winter: Kotimme on tulessa. Greta Thunbergin ilmastokapina
- Ertimo: Ihme ilmat! Miksi ilmasto muuttuu? / Aika matka! Lotta, Kasper ja luontokadon arvoitus
- Hoare: Luonnon ihmeet
- Hardy: Suuri tiedekirja
- Dinwiddie: Tieteestä tinkimättä
- Harari: Pysäyttämätön ihminen
- Claybourne: Ihmeellinen evoluutio
- Oppi & ilo : helppoja tutkimustehtäviä -sarja
- Viitalähde: Me harvinaiset : 14 uhanalaista Suomen luonnon eläintä
- Martin: 100 asiaa maapallosta
- Salovaara: Kosa ja Muka muuttavat maailmaa : kestävän kehityksen jäljillä
- Annila: Tekoja nyt! : maailmanpelastajan käsikirja

Monikulttuurisuus

- Butterfield: Meidän maailmamme : lasten elämää eri maissa
- Akpojaro: Kysy ja kurkista! Mitä rasismi on?
- Butterfield: Lippukirja : jännittäviä tarinoita maailman lippujen takaa
- Henry-Allain: Mun väri, sun väri

- Williamson: Nuoren antirasistin käsikirja
- Marshall: Maapallo hallussa : karttoja, jotka kertovat kaiken meistä ja maailmasta

Historia

- Carlos da Cruzin historiakirjat
- Virtanen / Pellicioni: Suomen supernaisia -sarja
- Baldo: Tarujen valtakunnat. Löytöretki kadonneisiin kaupunkeihin
- Cowan: 100 asiaa historiasta
- Favilli: Iltasatuja kapinallisille tytöille
- Brooks. Rohkeiden poikien kirja / Rohkeiden lasten kirja
- Sankaritarinoita tytöille / Sankaritarinoita pojille / Sankaritarinoita (kaikille)
- Camerini: Gretan tarina
- Karoliina Suoniemen historiakirjat

